

Slechts één gemeente biedt voldoende openbare plakplaatsen

In veel gemeenten is de reinigingsdienst de strijd aangegaan met illegaal geplakte posters. Toch is er maar een Nederlandse gemeente die voldoet aan de uitspraak van de Hoge Raad dat er op elke 10.000 inwoners minstens een openbare plakplaats beschikbaar moet zijn. Het streven naar een schone omgeving botst met de vrijheden die in de grondwet verankerd zijn.

RENÉ BIESENBEEK*

In veel Nederlandse gemeenten zijn illegaal geplakte posters in het stadsbeeld eerder regel dan uitzondering. Voor velen is het een verrijking van de vaak al zo grauwe stad, voor veel gemeentebestuurders een gruwel. Zeker is dat er vraag is naar mensen die op commerciële basis posters voor feesten of horecagelegenheden plakken. In Amsterdam heeft het bekende Plakker&Co inmiddels zelfs een vergunning in de wacht weten te slepen. Naast dit soort beroepsplakkers is er ook een zeer gedifferentieerde groep ideële plakkers actief. De bekendste hiervan is het Arnhemse meisje Loesje dat met kritische, lieve en diepzinnige teksten de mensen na wil laten denken over de maatschappij. Dat het illegaal plakken van posters hiervoor een goed middel is, bleek eens te meer toen Loesje in 1994 de Machiavelli-prijs won, die jaarlijks door de overheid wordt gegeven aan een organisatie die op een bijzondere manier met communicatie bezig is.

APV vs GRONDWET

Toch is deze aanvulling van het straatmeubilair niet onomstreden. Ondanks artikel 7 van de Grondwet, waar de vrijheid van drukpers en meningsuiting zijn vastgelegd, kent bijna elke Algemene Plaatselijk Verordening (APV) een artikel waarin het plakken van posters verboden wordt. Om het evenwicht tussen de Grondwet

en de APV te zoeken, staan in de meeste gemeenten een aantal openbare plakzuilen. Nadat in 1983 de Hoge Raad uitspraak had gedaan in een proces dat door wildplakkers was aangespannen om aan te tonen dat zij gehinderd werden in hun vrijheid van meningsuiting doordat er niet voldoende openbare plakplaatsen beschikbaar waren, is de norm gesteld op één openbare plakplaats per 10.000 inwoners. Volgens een aantal gerechtelijke uitspraken is zelfs die norm voor kleine uitgestrekte gemeenten en gemeenten met een regionale functie aan de lage kant.

Volgens een woordvoerder van Loesje voldoet slechts één Nederlandse gemeente aan de gestelde norm. Nadat wildplakkers die in aanvaring waren gekomen met de politie in Enkhuzen waren vrijgesproken vanwege het tekort aan openbare plakplaatsen, zijn daar een twintigtal plakzuilen neergezet. Met slechts 16.000 inwoners voldoet Enkhuzen hiermee ruimschoots aan de gestelde eisen. De heer Koopman van de sector Openbare Werken van Enkhuzen meent dat dit de enige manier was om

is een stuk scherper gaan letten op het wildplakken, en nu opgepakt worden betekent al snel een boete.

EXPOSITIE

De gemeente Eindhoven heeft tot nu toe voor een heel andere richting gekozen. De mensen van Loesje hebben een behoorlijke verzameling bekeuringen opgebouwd, die stuk voor stuk niet betaald hoeven te worden omdat Eindhoven met 200.000 inwoners slechts twee openbare plakplaatsen telt. Inmiddels is het probleem op het bordje van de politiek terecht gekomen, maar enige actie wordt er niet ondernomen. Volgens de heer van der Linden van de gemeente Eindhoven loopt de discussie al sinds 1994, maar staan financiële afwegingen een snelle uitbreiding van het aantal openbare plakplaatsen in de weg. Om de leefbaarheid in de binnenstad te vergroten door het wildplakken tegen te gaan, heeft inmiddels een winkelier de aanbidding gedaan gratis vitrines neer te zetten waar de posters mogen worden opgehangen.

Ook de plaatselijke politie vindt dat het allemaal wat lang is gaan duren en poogt nu langs een andere weg de wildplakkers op hun verantwoordelijkheden te wijzen. Waar bij plakkers van Loesje het grapje de ronde doet dat de door de politie in beslag genomen posters meestal in het politiebureau worden opgehangen, heeft de politie in Eindhoven een expositie opgezet van illegaal geplakte posters in het hoofdbureau van de regiopolitie om de discussie op gang te houden.

In een tijd waarin leefbaarheidsprojecten om de gebouwde omgeving weer een prettige sfeer en een nette aanblik mee te geven tot het vaste instrumentarium van de gemeentelijke overheden behoren, is het opmerkelijk dat er zo weinig aandacht is voor het wildplakken. Alleen bestrijden zonder een alternatief aan te bieden is natuurlijk geen oplossing. De investeringen die nodig zijn om voldoende openbare plakzuilen neer te zetten zijn relatief laag, en wegen ruimschoots op tegen de kosten die gemaakt moeten worden om reinigingsdiensten aan het werk te zetten om illegaal geplakte posters te verwijderen. De Nederlandse gemeenten missen op deze manier een simpele methode om het stadsbeeld een schoner gezicht te geven.

*Redactie AGORA

**POSTERS
MAKEN
GEEN GELUID
MAAR KUNNEN
WEL DE STILTE
DOORBREKEN**

Loesje

de steeds hoger wordende kosten voor de reiniging van illegaal geplakte posters naar beneden te halen. De openbare plakplaatsen kosten slechts een paar honderd gulden per stuk, en hebben weinig onderhoud nodig. Ook de wildplakkers bedenken zich nu wel twee keer om buiten de plakzuilen om te plakken: de politie